

PlanMER Sas van Gent

Notitie Reikwijdte en Detailniveau



Witteveen+Bos

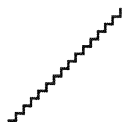
Van Twickelostraat 2

postbus 233

7400 AE Deventer

telefoon 0570 69 79 11

telefax 0570 69 73 44

**PlanMER Sas van Gent****Notitie Reikwijdte en Detailniveau**

referentie TNZ57-2/dijc/002	projectcode TNZ57-2	status definitief
projectleider ing. J. Faber	projectdirecteur drs. D.J.F. Bel	datum 29 augustus 2007

autorisatie goedgekeurd	naam ing. J.M. Faber	paraaf
-----------------------------------	--------------------------------	-------------------

Witteveen+Bos
van Twickelostraat 2
postbus 233
7400 AE Deventer
telefoon 0570 69 79 11
telefax 0570 69 73 44



Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd volgens ISO 9001 : 2000

© Witteveen+Bos

Niets uit dit bestek/drukwerk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs b.v., noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE	blz.
1. INLEIDING	1
1.1. Aanleiding voor deze notitie	1
1.2. PlanMER	1
1.2.1. PlanMER-plicht	1
1.2.2. Doel planMER	2
1.2.3. Resultaat en samenhang	2
1.2.4. Bevoegd gezag	2
1.2.5. Procedure	2
1.3. Vervolg van de procedure	3
1.4. Leeswijzer van deze notitie	3
2. ACHTERGRONDEN	4
2.1. Bestemmingsplan 'Sas van Gent'	4
2.2. De mogelijk m.e.r.(beoordelingsplichtige)activiteiten	4
2.2.1. Koninklijke Nedalco	4
2.2.2. Rangeerterrein	6
2.2.3. Golfbaan	6
2.3. Plangebied	7
2.4. Beschrijving voornemen	7
3. ALGEMEEN KADER	8
3.1. Het slotdocument van het ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen d.d. 26 maart 2003	8
3.2. Omgevingsplan Zeeland	8
3.3. Nota Ruimte	9
3.4. Aanmeldingsnotitie uitbreiding alcoholfabriek Koninklijke Nedalco BV – locatie Sas van Gent	10
4. REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU	11
4.1. Afbakening	11
4.2. Alternatieven	11
4.3. Relevante aspecten in het planMER-onderzoek	11
laatste bladzijde	11

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor deze notitie

De gemeente Terneuzen werkt aan de actualisatie van haar bestemmingsplannen. Voor Sas van Gent is een bestemmingsplan in voorbereiding dat de gehele bebouwde kom omvat, alsmede de omringende bedrijfsterreinen en enkele aangrenzende agrarische gronden.

Het nieuwe bestemmingsplan wordt vooral een beherend plan: bestaande functies krijgen zoveel mogelijk bescherming. Daarnaast maakt het nieuwe bestemmingsplan een aantal toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk, zoals een mogelijke vestiging van een bio-ethanolfabriek en een verplaatsing van een rangeerterrein.

Voor het bestemmingsplan ontbreekt momenteel echter nog een integrale locatie- en milieustudie, waarin ook milieuargumenten zijn meegenomen. Gekoppeld aan de vaststelling van het bestemmingsplan wordt daarom een verplichte planMER-procedure doorlopen, met als doel het milieubelang een volwaardige plaats te geven in het planproces. De voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een belangrijk onderdeel in de startfase van dat planproces (zie paragraaf 1.2.5).

1.2. PlanMER

1.2.1. PlanMER-plicht

Overheidsplannen die kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu moeten eerst een zogenaamde planMER-procedure doorlopen. Deze verplichting is omschreven in de Wet milieubeheer en het daaraan gekoppelde Besluit milieueffectrapportage en geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen:

- die het kader vormen voor toekomstige projectMER-(beoordelings)plichtige besluiten;
- waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Europese Habitatrichtlijn.

Het plangebied van bestemmingsplan 'Sas van Gent' staat in de huidige situatie onder vigeur van zes bestemmingsplannen plus een aantal partiële herzieningen (zie tabel 1.1.).

Tabel 1.1. Vigerende bestemmingsplannen binnen het plangebied van bestemmingsplan 'Sas van Gent'

bestemmingsplan	vaststelling gemeenteraad	vaststelling GS
Bebouwde kom Sas van Gent	2-7-1981	20-9-1983
West	29-5-1975	9-2-1976
Poelpolder	23-6-1983	18-12-1984
Sint Albert, 2 ^e herziening	31-8-1978	3-1-1979
Uitbreidingsplan in hoofdzaak	27-2-1962	1-2-1963
Herziening uitbreidingsplan op onderdelen	26-10-1961	24-8-1962
Buitengebied	16-8-1973	19-3-1974
Buitengebied, 1 ^e herziening	22-2-1979	20-10-1979
Buitengebied Terneuzen, SvG	31-3-2005	25-10-2005

Met het nieuwe, overkoepelende bestemmingsplan 'Sas van Gent' worden andere projectMER-(beoordelings)plichtige bedrijfscategorieën toegestaan op bestaande bedrijfsterreinen, én wordt net zo'n bedrijfsbestemming gegeven aan een aantal percelen die nu geen bedrijfsbestemming hebben¹. Het vast te stellen bestemmingsplan 'Sas van Gent' zal daarom het kader vormen voor een toekomstig projectMER-(beoordelings)plichtig besluit. Hieruit volgt dat voor het bestemmingsplan een planMER moet worden opgesteld.

¹ Zie Witteveen+Bos, Kadernotitie planMER (SMB) en geluid Bestemmingsplan 'Sas van Gent', 12 december 2006.

In het kader van dit bestemmingsplan hoeft geen passende beoordeling te worden uitgevoerd. Als gevolg hiervan bestaat vanuit dit spoor geen verplichting om een planMER op te stellen².

1.2.2. Doel planMER

Doel van een planMER is om bij de besluitvorming over plannen en programma's het milieu een volwaardige plaats te geven in de afweging met het oog op de bevordering van een duurzame ontwikkeling.

1.2.3. Resultaat en samenhang

Een planMER staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij overheidsbesluiten over een planMER-plichtig plan. Een planMER is daarom steeds gekoppeld aan de vaststelling van een plan of programma en de procedure die daarvoor moet worden doorlopen; in dit geval betreft het overheidsbesluit de vaststelling van het bestemmingsplan 'Sas van Gent'. De bedoeling is het bestemmingsplan in 2008 vast te stellen.

1.2.4. Bevoegd gezag

Het bestemmingsplan 'Sas van Gent' zal worden vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Terneuzen.

1.2.5. Procedure

Een planMER-procedure kent zeven stappen:

1. openbare kennisgeving. Het voornemen om een plan te gaan opstellen en een planMER te doorlopen wordt openbaar aangekondigd;
2. raadpleging bestuursorganen. Bestuursorganen, die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen, worden aan de hand van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planmilieueffectrapport (planMER);
3. opstelling planmilieueffectrapport (planMER). Het planMER wordt opgesteld overeenkomstig de vastgestelde reikwijdte en het vastgestelde detailniveau en de inhoudsvereisten zoals voorgeschreven in de Wet milieubehör;
4. terinzagelegging, inspraak en toetsing door de Commissie m.e.r.³ van het planMER en het ontwerpplan;
5. motivering van de gevolgen van de plannen en de inspraak in het definitieve bestemmingsplan. De gemeente Terneuzen laat weten hoe met de resultaten van het planMER, de inspraak en eventueel de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. is omgegaan;
6. bekendmaking en mededeling van het plan;
7. evaluatie van de effecten na realisatie. Het is verplicht om de daadwerkelijk optredende milieugevolgen van de uitvoering van het plan te monitoren en te evalueren.

De gemeente Terneuzen is voornemens op 29 augustus 2007 met een openbare kennisgeving de start van het planMER aan een ieder bekend te maken. Kort daarna start het raadplegen van betrokken bestuursorganen over de inhoud (reikwijdte en detailniveau) van het op te stellen planMER. In het kader van die raadpleging is voorliggende Notitie Reikwijdte en detailniveau opgesteld. Bestuursorganen, waaronder de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen (België), de Vlaamse gemeenten Zelzate en Assebrode alsmede de Commissie voor de milieueffectrapportage worden geraadpleegd en gevraagd suggesties te doen over de inhoud en werkwijze bij de opstelling van het planMER.

² Ontleend aan Witteveen+Bos, Kadernotitie planMER en geluid Bestemmingsplan 'Sas van Gent', 12 december 2006.

³ Toetsing door de Commissie m.e.r. is verplicht in het geval het plan een kader vormt voor projectMER-(beoordelings)plichtige activiteiten in de ecologische hoofdstructuur en/of voor het plan een passende beoordeling nodig is. Dat is in het kader van dit project niet het geval. Toetsing door de Commissie m.e.r. kan derhalve achterwege blijven. In het kader van dit planMER heeft de gemeente Terneuzen er toch voor gekozen om de Commissie m.e.r. het plan te laten toetsen, gezien de complexiteit van het bestemmingsplan vanwege de verweving van de functies wonen en werken in het plangebied.

1.3. Vervolg van de procedure

Het ontwerp bestemmingsplan 'Sas van Gent' zal, met het bijbehorende planMER (inclusief de notitie Reikwijdte en detailniveau) naar verwachting in februari 2008 ter visie worden gelegd. Een ieder wordt dan in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen. Ook de betrokken bestuursorganen worden wederom om advies gevraagd.

Vervolgens wordt het bestemmingsplan vastgesteld en ter goedkeuring aangeboden aan de provincie Zeeland.

1.4. Leeswijzer van deze notitie

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de achtergronden die ten grondslag liggen aan de voorgenomen plannen in het kader waarvan het planMER zal worden opgesteld.

In hoofdstuk 3 volgt een beknopte beschrijving van het plangebied en het aldaar geldende beleidskader.

In hoofdstuk 4 zijn de in het planMER te onderzoeken onderwerpen beschreven. Dit betreft het voorstel van de gemeente Terneuzen. Na kennis te hebben genomen van de reacties van de betrokken bestuursorganen zal de gemeente Terneuzen hoofdstuk 4 zonodig bijstellen.

2. ACHTERGRONDEN

2.1. Bestemmingsplan 'Sas van Gent'

Bij de actualisatie van bestemmingsplannen maakt de gemeente Terneuzen van de gelegenheid gebruik om een aantal bestemmingsplannen die geografisch en functioneel aan elkaar verwant zijn én met hun plangebieden tegen elkaar aan liggen, samen te voegen in één bestemmingsplan. Vanuit deze gedachte is er voor gekozen om één bestemmingsplan op te stellen voor de kern en de directe omgeving van Sas van Gent.

Het doel van het bestemmingsplan 'Sas van Gent' is de realisering van een optimale ruimtelijke afstemming tussen de economische dynamiek en bedrijvigheid en een goed woon- en leefklimaat, waarbij het voorzieningenniveau voor Sas van Gent op een zo hoog mogelijk peil blijft. Het plan is overwegend gericht op beheer van het bestaand bebouwd gebied.

Globaal worden de volgende ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt (zie afbeelding 2.1.):

1. de uitbreiding van industrieterrein Ghellinckpolder in noordelijke richting, onder meer voor de uitbreidingsplannen van Nedalco;
2. de mogelijke verplaatsing van een rangeerterrein uit de binnenstad van Sas van Gent naar de Ghellinckpolder. Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor de inpassing van een emplacement van circa 500 meter lang en circa 50 meter breed;
3. de realisering van een multifunctioneel centrum op de locatie Canadalaan;
4. de bouw van maximaal 140 woningen op het Kanaaleiland;
5. de realisering van een woon-werkgebied van beperkte omvang op het voormalige CSM-terrein;
6. de inpassing van circa 4 hectare waterberging;
7. een wijzigingsbevoegdheid voor een mogelijke inpassing van een golfbaan ter hoogte van de voormalige vloeivelden van CSM. Deze vloeivelden hebben een omvang van circa 25 ha.

In deze notitie reikwijdte en detailniveau wordt voornamelijk ingegaan op de ontwikkelingen genoemd onder punten 1, 2 en 7. Deze onderdelen vormen namelijk de m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten conform het Besluit m.e.r. 1994 die het voorontwerp bestemmingsplan mogelijk maakt⁴. De andere onderdelen zijn dat niet.

2.2. De mogelijk m.e.r.(beoordelingsplichtige)activiteiten

2.2.1. Koninklijke Nedalco

Koninklijke Nedalco BV⁵ (hierna: Nedalco) is voornemens haar bestaande alcoholfabriek aan de Nijverheidsweg 5 in Sas van Gent uit te breiden met faciliteiten voor de productie van bio-ethanol⁶.

De uitbreiding betreft in hoofdzaak de productie van:

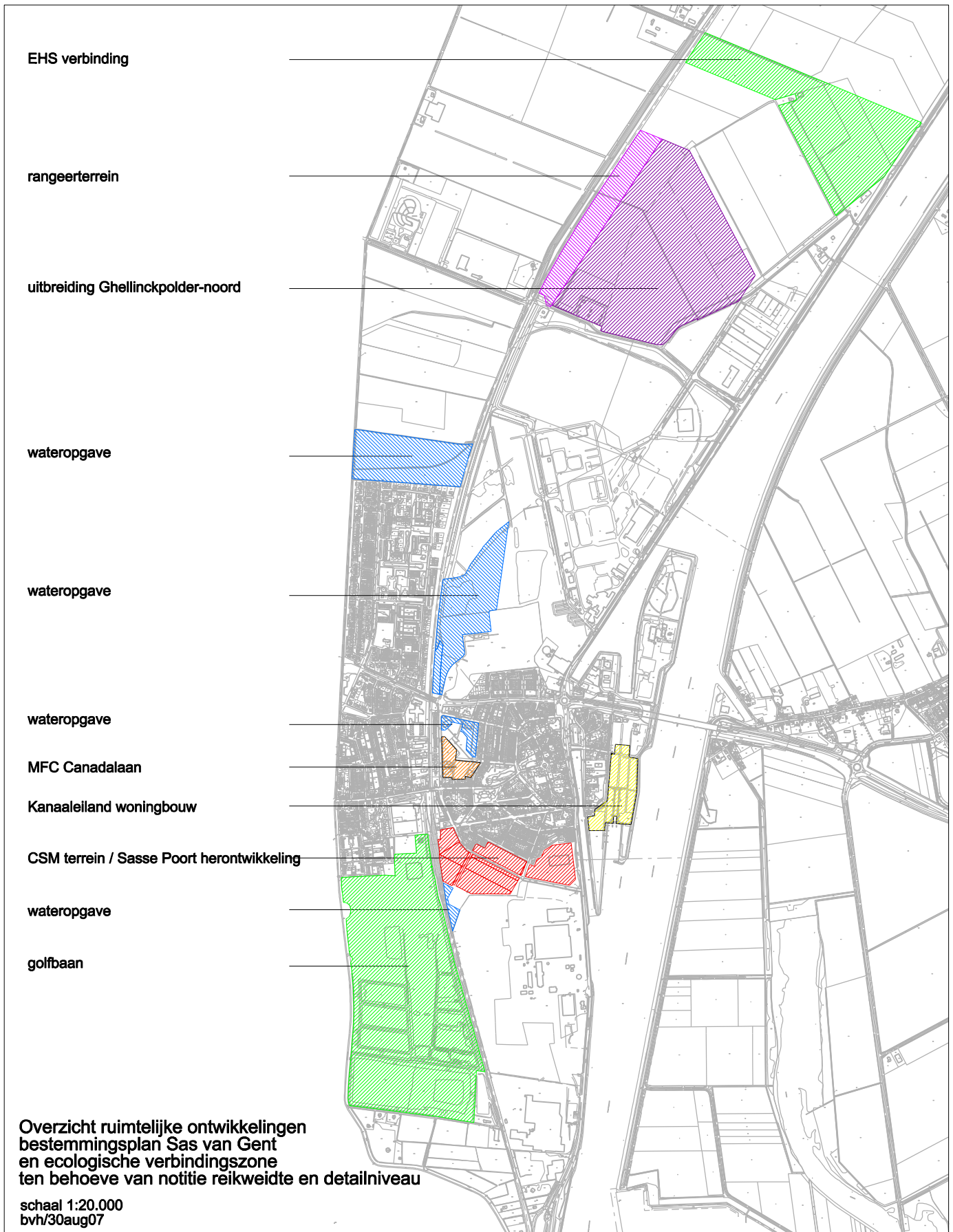
- consumptiealcohol (96 % ethanol), met een capaciteit van 0,6 miljoen hectoliter per jaar;
- bio-ethanol, met een capaciteit van 2,6 miljoen hectoliter per jaar;
- TGC (tarwegistconcentraat), met een capaciteit van 725 kton per jaar;
- DDGS (distillers dried grains with solubles ofwel veevoeder), met een capaciteit van 233 kton per jaar.

⁴ Mogelijk zijn hierbij aan de orde de onderdelen D34.5., C2.3, onder 2. en C10.1.

⁵ Nedalco houdt zich sinds 100 jaar bezig met de productie van consumptiealcohol en technische alcohol. Sinds kort is hier ook de productie van bio-ethanol bijgekomen.

⁶ Bio-ethanol wordt na opmenging met benzine aangewend als motorbrandstof in het kader van het streven naar hernieuwbare grond- en brandstoffen. Het bijmengen van de bio-ethanol aan benzine behoort voor de duidelijkheid overigens niet tot de activiteiten ter plaatse van de geplande uitbreiding. In de voorgenomen alcohol- en bio-ethanolfabriek zullen diverse grondstoffen met behulp van enzymen en voedingszouten worden omgezet in suiker, die vervolgens wordt omgezet in ethanolhoudend beslag. Uit dit beslag resteert na destillatie en afscheiding van vaste materie en niet vergistbare stoffen de vloeistof bio-ethanol.

Afbeelding 2.1. Overzicht ruimtelijke ontwikkelingen Sas van Gent



Bij een gunstige ontwikkeling volgen daarop één of twee uitbreidingsfasen die in omvang vergelijkbaar zijn met de hier beschreven activiteit. Deze eventuele uitbreidingen zijn voorzien op Ghellinckpolder-Noord. Teneinde geluidhinder als gevolg van Nedalco en de overige te ontwikkelen bedrijventerreinen in de Ghellinckpolder te voorkomen, is een geluidswal voorzien langs de Sint Albertdijk⁷.

nut en noodzaak

Nedalco wil bijdragen aan de doelstelling om een groter aandeel van biobrandstoffen in de brandstofmarkt te realiseren, door zich in Sas van Gent op de productie van bio-ethanol te gaan toeleggen. Nedalco heeft daarbij de ambitie om één van de grotere spelers binnen de markt voor biobrandstoffen te worden. Bovendien levert de bio-ethanolfabriek 50 tot 70 arbeidsplaatsen op.

Om aan de doelstellingen uit het Kyoto-verdrag te kunnen voldoen, moet de uitstoot van CO₂ wereldwijd drastisch verminderen. Daarom wordt gezocht naar vernieuwbare, niet fossiele componenten voor benzine. Deze doelstellingen zijn opgenomen in de EU-richtlijn ter bevordering van het gebruik van biobrandstoffen⁸ of andere hernieuwbare brandstoffen in het vervoer⁹. EU-lidstaten moeten nationale indicatieve streefcijfers vaststellen voor het aandeel biobrandstoffen dat op hun markten wordt aangeboden, en zorgen dat deze streefcijfers worden gerealiseerd. Als referentiewaarde voor deze streefcijfers geeft de Richtlijn de volgende fasering (berekend op basis van de energie-inhoud van de totale aangeboden hoeveelheid benzine en dieselolie):

- 31 december 2005: 2 % van de markt (eerste fase);
- 31 december 2010: 5,75 % (tweede fase).

Er is nog een andere methode om motorbrandstof uit biomassa te produceren, namelijk door vergassing van biomassa en vervolgens de omzetting van het ontstane synthesesgas in vloeibare koolwaterstoffen. Hiervoor heeft Nedalco niet gekozen, aangezien de vergassing van biomassa nog geen beproefde technologie is en niet tot de core business van de onderneming behoort.

2.2.2. Rangeerterrein

In het ontwerp bestemmingsplan wordt tevens rekening gehouden met de mogelijke verplaatsing uit de woonkern van het rangeerterrein. Hiervoor is in het bestemmingsplan 'Sas van Gent' ruimte gevonden ter hoogte van het bedrijventerrein Ghellinckpolder-Noord. Hier is een reservering met een grootte van 2 hectare gemaakt voor een nieuw emplacement. De besluitvorming met betrekking tot deze verplaatsing door de Stuurgroep PAGE heeft nog niet plaatsgevonden.

nut en noodzaak

De infrastructuur in de kern Sas van Gent vormt een belangrijke risicofactor, onder meer door het rangeren van met gevaarlijke stoffen geladen treinen op het aan de kern gelegen emplacement. De gemeente Terneuzen vindt de uitplaatsing van het goederenemplacement planologisch gewenst.

2.2.3. Golfbaan

De voormalige vloeivelden van de CSM-suikerfabriek, die liggen aan de zuidzijde van Sas van Gent, tussen de spoorlijn en de landsgrens, hebben op dit moment geen specifieke functie. In dit bestemmingsplan krijgen ze een algemene Groen-bestemming met wijzigingsbevoegdheid. De eigenaar beziet echter de mogelijkheden om hier een recreatieve functie in combinatie met een golfbaan te realiseren. Op deze manier krijgt een voormalig industrieterrein weer een doelmatige herbestemming en kan het gebied tevens toegankelijk worden gemaakt voor bewoners van Sas van Gent die hiermee een groot uitloopgebied krijgen vanuit de naastgelegen woonbuurt. Deze nieuwe bestemming wordt mogelijk ge-

⁷ Zie verder Koninklijke Nedalco BV – locatie Sas van Gent. Aanmeldingsnotitie uitbreiding alcoholfabriek, Bergen op Zoom, 12 april 2007.

⁸ Vloeibare of gasvormige brandstoffen die gewonnen zijn uit biomassa.

⁹ EU-richtlijn 2003/30/EG (PbEU L123, 17 mei 2003).

maakt via een wijzigingsbevoegdheid, zodat deze plannen te zijner tijd geconcretiseerd kunnen worden.

nut en noodzaak

De kern Sas van Gent ligt ingesloten door diverse vormen van industrie, waardoor in loop der jaren een gebrek is ontstaan aan bereikbare groengebieden. De eigenaar van de voormalige vloeivelden van CSM heeft daarom het initiatief genomen om nabij de woongebieden van Sas van Gent meer openbaar toegankelijk groen te realiseren.

2.3. Plangebied

Het plangebied van het op te stellen planMER is gelijk aan het plangebied van het nog vast te stellen bestemmingsplan 'Sas van Gent', plus diens vanuit milieukundig oogpunt relevante omgeving (zie afbeelding 2.1.).

2.4. Beschrijving voornemen

Onderwerp van studie in het planMER is het voornemen van de gemeente Terneuzen om in bestemmingsplan 'Sas van Gent' de volgende ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken:

1. de realisering van een bio-ethanolfabriek met een capaciteit van 2,6 miljoen hectoliter per jaar;
2. de uitbreiding van het industriegebied Ghellinckpolder met circa 34 hectare, bestemd voor bedrijven in de agri-business- en de biochemiecluster, waaronder mogelijke vervoluitbreidingen van Nedalco;
3. de uitplaatsing van een emplacement uit de kern van Sas van Gent naar industrieterrein Ghellinckpolder-Noord;
4. de realisering van een golfbaan ter hoogte van de voormalige vloeivelden van CSM.

Het formele onderwerp van dit planMER betreft de wijziging van de bestemming van een aantal percelen waar onder vigeur van huidige bestemmingsplannen geen m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten zijn toegestaan, in een bestemming waar dergelijke activiteiten wél zijn toegestaan. In samenhang daarmee is ook de geluidzonering rond het bedrijventerrein een onderdeel van het te onderzoeken voornemen.

3. ALGEMEEN KADER

Het belangrijkste algemeen milieukundig en beleidskader voor het bestemmingsplan 'Sas van Gent' en de daarin opgenomen m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten wordt gevormd door:

- het slotdocument van het ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen d.d. 26 maart 2003;
- het Omgevingsplan Zeeland, inclusief de in dat kader uitgevoerde Strategische Milieubeoordeling¹⁰ (SMB);
- de Nota Ruimte;
- Koninklijke Nedalco BV – locatie Sas van Gent, Aanmeldingsnotitie uitbreiding alcoholfabriek, 12 april 2007, Ede – Terneuzen.

3.1. Het slotdocument van het ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen d.d. 26 maart 2003

In dit slotdocument wordt gesteld, dat 'bij de bepaling van de contouren van de zone in 1986 nog rekening werd gehouden met de aanwezigheid van twee suikerfabrieken..... Beide suikerfabrieken zijn in de loop van de tijd ontmanteld..... Als gevolg van de sluiting van de suikerfabrieken moet de geluidzone worden ingekrompen en moeten de bestemmingsplannen voor de gebieden Poel- en Ghellinckpolder worden herzien. De toegestane geluidsbelasting, 58 dB(A) op de noordelijke woonbebouwing en 55 dB(A) op de zuidelijke woonbebouwing, blijft hetzelfde. Het terugdringen van de geluidsbelasting door bedrijven komt ten goede aan uitbreidingsmogelijkheden voor die ondernemingen. Dit geldt met name voor de Ghellinckpolder.

De veiligheidszone (maximale risicocontour van 10^{-6} /jr loopt tot de grens van de woonbebouwing.

De stankoverlast in Sas van Gent mag niet erger worden. Dat is of wordt bereikt door maatregelen bij de bedrijven. Dit heeft voortdurend de aandacht.....

Blijvende afspraken:

- geluid: 58 dB(A) noordrand, 55 dB(A) zuidrand;
- veiligheid: 10^{-6} /jr woonbebouwing;
- geur: minimaal status quo.'

3.2. Omgevingsplan Zeeland

Het Omgevingsplan Zeeland is op 1 oktober 2006 in werking getreden. Het Omgevingsplan beschrijft de gewenste ruimtelijke ontwikkeling die de provincie gedurende de komende jaren moet doormaken. Het plangebied van het planMER is gelegen in het in het Omgevingsplan expliciet genoemde industriegebied Kanaalzone.

De provincie Zeeland kiest voor bundeling van zeehavengebonden en industriële bedrijvigheid in de Kanaalzone, met op hoofdlijnen een continuering van het tot nu toe gevoerde beleid. De provincie kiest voor de Kanaalzone als het gaat om nieuw te ontwikkelen terreinen, en dan met name om Terneuzen-West.

Rond de haven- en industrieterreinen in de Kanaalzone liggen natuurgebieden van verschillende status. Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura2000) en de Ecologische Hoofdstructuur bepalen in belangrijke mate de ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijvigheid. Bij de aanwijzing van nieuwe natuurgebieden zullen de gevolgen voor het industrie- en havencluster nadrukkelijk worden meegewogen.

¹⁰ Strategische Milieubeoordeling is de oude benaming van planMER.

De provincie staat op industriegebieden, die bestemd zijn voor zware industrie, toe dat bedrijven worden toegelaten binnen de plaatsgebonden risico (PR) 10-6-contour. Het gaat hierbij om bedrijven die een binding hebben met een bedrijf op het terrein of het industrieterrein zelf. Om te anticiperen op mogelijke spanningvelden tussen de zeehaventerreinen en (oprukkende) woonwijken doet de provincie onderzoek naar de mogelijkheid om veiligheidscontouren vast te stellen rond bijvoorbeeld de Kanaalzone, zoals bedoeld in Art. 14 uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi).

Ten slotte stelt het Omgevingsplan dat in 2030 in alle gebieden een goede akoestische kwaliteit heerst. Woningen binnen geluidszones rondom bedrijventerreinen en industrieterreinen van regionaal belang ondervinden in 2030 een maximale geluidsbelasting van 60 dB(A), en in 2010 zijn alle situaties met een geluidsbelasting van meer dan 63 dB L_{den} als gevolg van wegverkeer op provinciale wegen aangepakt.

De in het kader van het Omgevingsplan opgestelde SMB ging niet in op in het kader van het bestemmingsplan Sas van Gent relevante ontwikkelingen. Deze SMB is in dit kader derhalve buiten beschouwing gelaten.

Overleg met de provincie over de milieueisen in het Omgevingsplan ten opzichte van het Slotdocument van het ROM-project leverde als resultaat op, dat de eisen in het Omgevingsplan moeten worden opgevat als algemeen geldende eisen. De specifieke eisen uit het Slotdocument voor het ROM-project gaan boven de algemene eisen van het Omgevingsplan.

3.3. Nota Ruimte

Op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte formeel in werking getreden. De nota schrijft het nationale ruimtelijke beleid voor. Hoofddoel van dit beleid is het scheppen van ruimte voor ruimtevragende functies. Iets specifieker hanteert de Nota Ruimte vier algemene beleidsdoelen:

- versterking van de internationale concurrentiepositie van Nederland;
- krachtige steden en een vitaal platteland;
- borging en ontwikkeling van belangrijke (inter)nationale ruimtelijke waarden;
- borging van de veiligheid.

De Nota stelt dat verstedelijking gebundeld op moet treden, waardoor steden en dorpen een bepaalde basiskwaliteit kunnen garanderen en bereikbaar blijven. Gebundelde verstedelijking en economische activiteiten zijn namelijk eenvoudiger te ontsluiten en ondersteunen een optimale benutting van infrastructuur. Door bundeling van functies ontstaat draagvlak (of houdt deze in stand) voor voorzieningen en arbeid, zoals zorg, werk en ontspanning. In navolging hierop stelt de Nota Ruimte dat het grootste deel van de verstedelijking en economische activiteiten in bestaand bebouwd gebied geconcentreerd moet plaatsvinden. De geplande ontwikkelingen in het bestemmingsplan Sas van Gent vinden voornamelijk plaats binnen bestaand stedelijk gebied van de kern Sas van Gent, zoals begrensd in het Omgevingsplan Zeeland.

Daarnaast stelt de Nota Ruimte dat het vervoer van gevaarlijke stoffen in Nederland voor een groot deel verbonden is aan industriële activiteiten, zoals in de Kanaalzone Terneuzen – Gent. Dergelijke locaties moeten goed bereikbaar zijn en blijven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen¹¹. Tegelijk stelt de Nota Ruimte dat het kabinet de verantwoordelijkheid neemt voor verbetering van de veiligheid voor burgers door normen en randvoorwaarden vast te leggen. Daarbinnen komen bevoegdheden en verantwoordelijkheden zoveel mogelijk toe aan decentrale overheden. Kort gezegd: in Sas van Gent vindt intensief railvervoer van gevaarlijke stoffen plaats en dat zal zo blijven. De gemeente en/of provincie zijn daarbij verantwoordelijk voor de veiligheid van omwonenden.

Meer in het algemeen stelt de Nota Ruimte dat het Rijk en andere overheden de basismilieukwaliteit realiseren. In bestaande situaties wordt herstructurering benut om de milieukwaliteit te verbeteren. De

¹¹ Nota Ruimte, p. 77.

uitplaatsing van het emplacement betekent een herstructurering van de binnenstad van Sas van Gent, en daarmee een milieukwaliteitsverbetering van bestaand stedelijk gebied.

3.4. Aanmeldingsnotitie uitbreiding alcoholfabriek Koninklijke Nedalco BV – locatie Sas van Gent

Wat betreft de inhoud van deze notitie wordt grotendeels verwezen naar paragraaf 2.2.1, waarin het voornemen van Nedalco en de nut en noodzaak daarvan, zoals omschreven in de Aanmeldingsnotitie¹², worden beschreven.

In de aanmeldingsnotitie stelt Nedalco zich de vraag of de bouw van een bio-ethanolfabriek m.e.r.-beoordelingsplichtig is conform onderdeel D34.5 van het Besluit m.e.r. 1994. Dit onderdeel regelt de m.e.r.-plicht bij de oprichting van inrichtingen waarin bepaalde chemische productieprocessen plaatsvinden. Nedalco is van mening dat de bouw van een bio-ethanolfabriek niet m.e.r.-plichtig is, omdat uitsluitend gebruik wordt gemaakt van biologische en fysische processen en niet van synthetische. Omdat Nedalco niet zeker is van deze stellingname, heeft het bedrijf uit voorzorg besloten een aanmeldingsnotitie in te dienen¹³.

¹² Zie Koninklijke Nedalco BV – locatie Sas van Gent. Aanmeldingsnotitie uitbreiding alcoholfabriek, Bergen op Zoom, 12 april 2007.

¹³ In het kader van dit planMER is niet relevant of de bouw van een bio-ethanolfabriek al dan niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Immers, het voorontwerpbestemmingsplan maakt op de plaats van de geplande bio-ethanolfabriek ook andere m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten mogelijk, zoals papierfabrieken en slachterijen. Juist dat aspect maakt het bestemmingsplan Sas van Gent planMER-plichtig.

4. REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

4.1. Afbakening

Het plangebied van het planMER is gelijk aan het plangebied van het voorontwerp bestemmingsplan 'Sas van Gent' plus diens vanuit milieukundig oogpunt relevante omgeving.

In het bestemmingsplan 'Sas van Gent' zijn verschillende ruimtelijke ontwikkelingen meegenomen (zie paragraaf 2.1.). Van deze ontwikkelingen worden uitsluitend de eventuele realisatie van een bio-ethanolfabriek in de Ghellinckpolder, de verplaatsing van een rangeerterrein naar de Ghellinckpolder en de aanleg van een golfbaan op de voormalige vloeivelden van CSM in het kader van dit planMER beschouwd.

De overige in het bestemmingsplan opgenomen ruimtelijke ontwikkelingen zijn - voorzover ten tijde van het opstellen van deze notitie bekend - niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig, noch vereisen een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Daarom zijn de overige voorgenomen ontwikkelingen niet kaderstellend, en bestaat er geen noodzaak deze als te onderzoeken planonderdeel in een planMER op te nemen. Wel zal in het planMER de samenhang van alle voorgenomen activiteiten vanuit een milieukundig oogpunt worden beschouwd.

4.2. Alternatieven

De gemeente Terneuzen is voornemens het bestemmingsplan 'Sas van Gent' vast te stellen. Het planMER moet uitwijzen of dit bestemmingsplan zorgt voor een zo goed mogelijke inbreng van het milieu in de met dit bestemmingsplan geprojecteerde ruimtelijke inrichting van Sas van Gent.

In het planMER vindt geen alternatievenafweging plaats op locatieniveau, en wel om de volgende redenen:

- de in het bestemmingsplan opgenomen bio-ethanolfabriek betreft een uitbreiding van de huidige alcoholfabriek van Nedalco aan de Nijverheidsweg;
- de in het bestemmingsplan opgenomen wijzigingsbevoegdheid voor een emplacement betreft de enige langs de spoorlijn Gent – Terneuzen gelegen locatie nabij de kern Sas van Gent die ruimte biedt voor een dergelijke bestemming;
- de eigenaar van de voormalige vloeivelden van CSM is uitsluitend voornemens een golfbaan te realiseren indien dit mogelijk kan worden gemaakt op de door hem bedoelde locatie.

In het planMER vindt wel een alternatievenafweging plaats op inrichtings- en/of activiteitsniveau. Doel is te onderzoeken of en op welke wijze kan worden voldaan aan de in het Slotdocument van het ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen genoemde milieueisen.

4.3. Relevante aspecten in het planMER-onderzoek

De reden voor het opstellen van het planMER is het opnemen van m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten in de bedrijvenlijst van het bestemmingsplan, met als doel de vestiging van een bio-ethanolfabriek, de uitplaatsing van een emplacement en de aanleg van een golfbaan planologisch mogelijk te maken. Zoals in paragraaf 4.1. reeds is aangegeven zijn voor de locaties van de bio-ethanolfabriek, het nieuwe rangeerterrein en de golfbaan geen alternatieve locaties voorhanden.

In het planMER zullen de mogelijke gevolgen voor het milieu als gevolg van het opnemen van een bio-ethanolfabriek, een nieuw rangeerterrein en een golfbaan in het bestemmingsplan centraal staan. Overeenkomstig de Europese regelgeving¹⁴, die in de Nederlandse Wet milieubeheer is geïmplementeerd, gaat het daarbij om de volgende thema's: biodiversiteit, bevolking, menselijke gezondheid, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, materiële goederen, cultureel erfgoed, architectonisch erf-

¹⁴ De Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (nr. 2001/42/EG, vastgesteld d.d. 27 juni 2001).

goed, landschap alsmede de samenhang tussen deze aspecten. Op grond van de literatuur en expert-judgement zijn hiervan de volgende gevolgen die de activiteiten kunnen hebben als meest relevant aangemerkt: de thema's natuur (biodiversiteit, flora, fauna), bodem en water, verkeer, luchtkwaliteit (inclusief klimaat), geur, geluid, externe veiligheid, landschap en archeologie¹⁵.

Voor andere milieuaspecten en voor andere locaties heeft het bestemmingsplan 'Sas van Gent' naar verwachting nagenoeg geen gevolgen. Enerzijds blijven de meeste bestemmingen in hun huidige hoedanigheid gehandhaafd, anderzijds voorziet het nieuwe bestemmingsplan niet in andere dan de reeds behandelde m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Wel zal in het planMER zoals reeds vermeld de samenhang van alle voorgenomen activiteiten vanuit een milieukundig oogpunt worden beschouwd. Met het oog op deze samenhang zijn de volgende onderwerpen met name van belang:

- de mogelijke verplaatsing van rangeerterrein Sas van Gent en de milieugevolgen daarvan op de huidige en de beoogde locatie;
- de verkeersaantrekkende werking van het nieuwe bestemmingsplan, vergeleken met ter plaatse vigerende bestemmingsplannen en de milieugevolgen daarvan;

De voor dit planMER te onderzoeken milieuaspecten zijn samengevat in de navolgende tabellen.

Tabel 4.1. Milieuonderzoek onderdeel bio-ethanolfabriek

thema	te onderzoeken aspecten
Natuur	Voortoets in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 Effecten op flora- en fauna
Bodem en water	Versnelde afvoer van hemelwater, berging in oppervlaktewater Productie, afvoer en zuivering van afvalwater
Verkeer	Productie en attractie Ontsluiting en verkeerssysteem
Luchtkwaliteit	Effecten van emissies van stikstofdioxide (NO ₂) en fijn stof (PM10) door industriële en verkeersactiviteiten op de luchtkwaliteit
Geur	Effecten van fermentatie- of vergistingprocessen, het drogen, vormen, op- en overslaan van veevoerderblokken en anaërobe waterzuivering op de geursituatie in het gebied
Geluid	Geluidemissies als gevolg van industriële en verkeersactiviteiten Passendheid van de activiteit binnen geluidruimte van het bestaande gezoneerde industrieterrein
Externe veiligheid	Hoogte van plaatsgebonden risico en groepsrisico als gevolg van de bio-ethanolfabriek
Landschap	Effecten van de inrichting op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied
Archeologie	Effecten van het ruimtebeslag op het bodemarchief
Duurzaamheid	Synergie-effecten ten behoeve van de agribusiness-cluster Zeeuwsch-Vlaanderen (bijvoorbeeld CO ₂ -levering door Nedalco aan de glastuinbouw).

Tabel 4.2. Milieuonderzoek onderdeel emplacement

thema	te onderzoeken aspecten
Natuur	Voortoets in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 Effecten op flora- en fauna
Bodem en water	Effecten op de grond- en oppervlaktewater(kwaliteit)
Verkeer	Productie en attractie Ontsluiting en verkeerssysteem
Luchtkwaliteit	Effecten van emissies van stikstofdioxide (NO ₂) en fijn stof (PM10) door railverkeeractiviteiten op de luchtkwaliteit
Geluid	Geluidemissies als gevolg van railverkeeractiviteiten Passendheid van de activiteit binnen geluidruimte van het bestaande gezoneerde industrieterrein

¹⁵ Hierbij zij eveneens verwezen naar Witteveen+Bos, Kadernotitie planMER (SMB) en geluid Bestemmingsplan 'Sas van Gent', 12 december 2006

thema	te onderzoeken aspecten
Externe veiligheid	Hoogte van plaatsgebonden risico en groepsrisico als gevolg van de railverkeeractiviteiten
Landschap	Effecten van de inrichting op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied
Archeologie	Effecten van het ruimtebeslag op het bodemarchief

Tabel 4.3. Milieuonderzoek onderdeel golfbaan

thema	te onderzoeken aspecten
Natuur	Voortoets in het kader van Natuurbeschermingswet 1998 Effecten op flora- en fauna
Bodem en water	Effecten op de grond- en oppervlaktewater(kwaliteit)
Verkeer	Productie en attractie Ontsluiting en verkeerssysteem
Landschap	Effecten van de inrichting op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied
Archeologie	Effecten van het ruimtebeslag op het bodemarchief

In de huidige situatie wordt de luchtkwaliteit, de geursituatie, de geluidssituatie en de externe veiligheid in het gebied al zwaar belast door de vele industriële en (scheepvaart)verkeersactiviteiten in het gebied. Onderzocht zal worden in hoeverre de nieuwe activiteiten deze situatie verbeteren of verslechteren. De verwachte milieugevolgen in het plangebied en de omgeving worden vergeleken met de verwachte effecten bij realisatie van het vigerende bestemmingsplan.

4.4. Voorlopige inhoud van het op te stellen milieuraapport

Vooralsnog wordt, overeenkomstig de wettelijke vereisten daaromtrent, uitgegaan van een inhoud van het planMER als weergegeven in tabel 4.4.

Tabel 4.4. Voorlopige inhoudsopgave PlanMER Sas van Gent

inhoudsopgave planMER	te verstrekken informatie volgens de Richtlijn 2001/42/EG
0. Samenvatting	Een niet-technische samenvatting.
1. Inleiding	a. Een schets van de inhoud en de belangrijkste doelstellingen van het plan en het verband met andere, relevante plannen en programma's.
2. Huidige situatie en autonome ontwikkeling	b. De relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkelingen daarvan als het plan of programma niet wordt uitgevoerd. c. De milieukennissen van gebieden waarvoor de gevolgen aanzienlijk kunnen zijn. d. Alle bestaande milieuproblemen die relevant zijn voor het plan of programma, met inbegrip van met name milieuproblemen in gebieden die vanuit milieuoogpunt van bijzonder belang zijn, zoals gebieden die op grond van de Europese Richtlijnen 79/409 en 92/43 zijn aangewezen.
3. Beleidskader	e. De op internationaal, communautair of nationaal niveau vastgestelde doelstellingen ter bescherming van het milieu, welke relevant zijn voor het plan of programma', alsook de wijze waarop met de doelstellingen en andere milieuoverwegingen rekening is gehouden bij de voorbereiding van het plan of programma'.
4. Milieugevolgen	f. De mogelijk aanzienlijke milieueffecten, bijvoorbeeld voor biodiversiteit, bevolking, gezondheid voor de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, materiële goederen, cultureel erfgoed, met inbegrip van architectonische en archeologisch erfgoed, landschap en de samenwerking tussen bovengenoemde elementen'.
5. Mitigatie en optimalisatie	g. De voorgenomen maatregelen om aanzienlijk negatieve gevolgen op het milieu van de uitvoering van het plan of programma te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.
6. Leemten in kennis en monitoring	h. Een schets van de redenen voor de selectie van de onderzochte alternatieven en een beschrijving van de wijze waarop de beoordeling is uitgevoerd, met inbegrip van de moeilijkheden die bij het verzamelen van de vereiste informatie zijn ondervonden (zoals technische tekortkomingen of ontbrekende kennis) i. Een beschrijving van de voorgenomen monitoringsmaatregelen.